

European Securities and
Markets Authority

Obecné pokyny

Obecné pokyny k určitým aspektům požadavků směrnice MiFID na funkci compliance

Obsah

I.	Oblast působnosti	3
II.	Definice	3
III.	Účel	4
IV.	Compliance a oznamovací povinnost	4
V.	Obecné pokyny k určitým aspektům požadavků směrnice MiFID na funkci compliance	4
V.I	Povinnosti funkce compliance	5
V.II	Organizační požadavky na funkci compliance	9
V.III	Dohled vykonávaný nad funkcí compliance příslušnými orgány dohledu	15

I. Oblast působnosti

Kdo?

1. Tyto obecné pokyny platí pro obchodníky s cennými papíry (definované v čl. 4 odst. 1 bodu 1 směrnice MiFID), včetně úvěrových institucí, které poskytují investiční služby, a správcovské společnosti SKIPCP¹, a příslušné orgány dohledu.

Co?

2. Tyto obecné pokyny se uplatňují při poskytování investičních služeb a činností uvedených v oddíle A přílohy I směrnice o trzích finančních nástrojů a doplňkových služeb uvedených v oddíle B přílohy I této směrnice (dále jen „MiFID“).

Kdy?

3. Tyto obecné pokyny se použijí po uplynutí 60 kalendářních dnů od data požadavku na podání zprávy uvedeného v odstavci 10.

II. Definice

4. Není-li stanoveno jinak, výrazy používané ve směrnici o trzích finančních nástrojů a v prováděcí směrnici MiFID mají stejný význam i v těchto obecných pokynech. Kromě toho se uplatňují následující definice:

*Směrnice o trzích
finančních nástrojů
(MiFID)*

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS, ve znění pozdějších předpisů.

*Prováděcí směrnice
MiFID*

Směrnice 2006/73/ES ze dne 10. srpna 2006, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice.

Funkce compliance

Funkce v rámci obchodníka s cennými papíry, která odpovídá za identifikaci, vyhodnocování, poradenství, sledování a informování o riziku compliance obchodníka s cennými papíry.

Riziko compliance

Riziko, že obchodník s cennými papíry nesplní své povinnosti podle směrnice MiFID a podle příslušných národních předpisů, jakož i použitelných norem ESMA a příslušných orgánů dohledů vydaných k těmto předpisům.

---

¹ Tyto obecné pokyny platí pro správcovské společnosti SKIPCP pouze tehdy, když tyto společnosti poskytují investiční služby individuální správy portfolia nebo investičního poradenství (ve smyslu čl. 6 odst. 3 písm. a) a b) směrnice o SKIPCP).

5. Obecné pokyny neuvádějí absolutní povinnosti. Z tohoto důvodu se často používá výraz „měl by“ a od něho odvozené tvary. Slova „musí“ nebo „jsou povinny“ (a jejich další tvary) se používají při popisu požadavků směrnice MiFID.

III. Účel

6. Účelem těchto obecných pokynů je vyjasnit uplatňování určitých aspektů požadavků směrnice MiFID na funkci compliance s cílem zajistit společné, jednotné a důsledné uplatňování článku 13 směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID), článku 6 prováděcí směrnice MiFID a příslušných souvisejících ustanovení.
7. ESMA očekává, že tyto obecné pokyny podpoří větší sblížení výkladu požadavků směrnice MiFID na funkci compliance a přístupů dohledu k těmto požadavkům tím, že zdůrazní řadu důležitých otázek, čímž posílí hodnotu stávajících standardů. ESMA bude pomáhat obchodníkům s cennými papíry, aby jejich činnosti byly v souladu s právní regulací, v návaznosti na to ESMA očekává, že dojde k odpovídajícímu posílení ochrany investorů.

IV. Compliance a oznamovací povinnost

Status obecných pokynů

8. Tento dokument obsahuje obecné pokyny vydané podle článku 16 nařízení o zřízení ESMA². V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o zřízení ESMA příslušné orgány dohledu a účastníci finančního trhu musí vynaložit veškeré úsilí, aby se řídili obecnými pokyny.
9. Příslušné orgány dohledu, na které se tyto obecné pokyny uplatňují, by měly zajistit soulad s nimi tak, že je začlení do svých postupů dohledu, a to i tehdy, pokud jsou konkrétní pokyny určeny primárně účastníkům finančního trhu.

Požadavky na podávání zpráv

10. Příslušné orgány dohledu, na které se tyto obecné pokyny uplatňují, musí ESMA oznámit, zda se obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a musí uvést všechny důvody, proč se jimi neřídí. Příslušné orgány dohledu o tom musí ESMA informovat do dvou měsíců od zveřejnění překladů ESMA zasláním zprávy na e-mailovou adresu **compliance.388@esma.europa.eu**. Nebude-li odpověď poskytnuta v této lhůtě, bude se předpokládat, že se příslušné orgány dohledu obecnými pokyny neřídí. Šablona pro oznámení je k dispozici na internetových stránkách ESMA.
11. Účastníci finančního trhu nejsou povinni hlásit, zda se těmito obecnými pokyny řídí.

V. Obecné pokyny k určitým aspektům požadavků směrnice MiFID na funkci compliance

12. V rámci své odpovědnosti zajišťovat, aby obchodník s cennými papíry dodržoval své povinnosti podle směrnice MiFID, musí vedoucí osoby zabezpečit, aby funkce compliance splňovala požadavky stanovené článkem 6 prováděcí směrnice MiFID.

---

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES.

13. Obecné pokyny by proto měly být vykládány na základě zásady přiměřenosti, která je stanovena čl. 6 odst. 1 prováděcí směrnice MiFID. Obecné pokyny platí pro obchodníky s cennými papíry při zohlednění povahy, rozsahu a složitosti jejich podnikání, jakož i povahy a škály investičních služeb a činností vykonávaných při jejich podnikání.

V.I Povinnosti funkce compliance

Vyhodnocování rizika compliance

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 1 prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 1

14. Obchodníci s cennými papíry by měli zajistit, aby funkce compliance byla zajišťována na základě přístupu vycházejícího z vyhodnocení rizik tak, aby zdroje funkce compliance byly efektivně alokovány. Určení oblastí, na které se budou zaměřovat monitorovací a poradenské činnosti funkce compliance, by mělo vycházet z hodnocení rizika compliance. Hodnocení rizika compliance by mělo být prováděno pravidelně s cílem zajistit, aby zaměření a rozsah monitorovacích a poradenských činností compliance byly stále aktuální.

Podpůrné obecné pokyny

15. Směrnice MiFID požaduje, aby obchodníci s cennými papíry zavedli, udržovali a uplatňovali přiměřené strategie a postupy k rozpoznávání rizika, že obchodník s cennými papíry neplní své povinnosti stanovené ve směrnici MiFID. V rámci toho by funkce compliance měla zjišťovat, jaké míře rizika compliance je obchodník s cennými papíry vystaven, s přihlédnutím k investičním službám, činnostem a doplňkovým službám poskytovaným obchodníkem s cennými papíry, jakož i k druhům investičních nástrojů, se kterými obchoduje a které prodává.
16. Při vyhodnocování rizik compliance by měly být zohledněny příslušné povinnosti podle směrnice MiFID, národních předpisů a strategií, postupů, systémů a kontrolních opatření zavedených obchodníkem s cennými papíry v oblasti investičních služeb a činností. Vyhodnocování rizik by mělo rovněž zohledňovat všechna relevantní zjištění z hlediska compliance, včetně zjištění interního a externího auditu.
17. Na základě tohoto vyhodnocení rizik compliance by měly být vypracovány a stanoveny cíle a pracovní program funkce compliance. Identifikované riziko compliance by mělo být pravidelně a v nutných případech ad hoc přezkoumáváno s cílem zajistit, aby bylo přihlédnuto k jakýmkoli nově vznikajícím rizikům (která vyplývají například z nových oblastí podnikání nebo z jiných změn ve struktuře obchodníka s cennými papíry).

Povinnosti funkce compliance v oblasti sledování

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 2 písm. a) prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 2

18. Obchodníci s cennými papíry by měli zajistit, aby funkce compliance zavedla program sledování rizika compliance, který zohledňuje všechny oblasti investičních služeb, činností a příslušných doplňkových služeb obchodníka s cennými papíry. Program sledování by měl zavést priority, které

byly určeny na základě vyhodnocení rizika compliance a které zajistí komplexní sledování rizika compliance.

Podpůrné obecné pokyny

19. Cílem programu sledování by mělo být zhodnocení, zda podnikatelská činnost obchodníka s cennými papíry je prováděna v souladu s jeho povinnostmi podle směrnice MiFID a zda jeho vnitřní předpisy, organizační a kontrolní opatření zůstávají i nadále účinné a vhodné.
20. V případech, kdy je obchodník s cennými papíry součástí skupiny, nese odpovědnost za funkci compliance každý obchodník s cennými papíry v této skupině. Obchodník s cennými papíry by proto měl zajistit, aby jeho funkce compliance soustavně odpovídala za sledování jeho rizika compliance. Sem spadají i případy, kdy obchodník v rámci outsourcingu svěřuje úkoly v oblasti compliance jinému obchodníkovi ve skupině. Funkce compliance každého obchodníka s cennými papíry by však měla přihlížet ke skupině, k níž patří – například úzkou spoluprací s pracovníky působícími ve funkcích auditních, právních, regulatorních a compliance v dalších částech skupiny.
21. Přístup vycházející z vyhodnocení rizik by měl v oblasti compliance tvořit základ pro určení odpovídajících nástrojů a metod používaných funkcí compliance, jakož i rozsahu programu sledování a určení četnosti činností realizovaných funkcí compliance v rámci sledování (které mohou být opakované, ad hoc nebo soustavné). Funkce compliance by měla také zajistit, aby její činnosti při sledování nebyly vykonávány pouze na dálku z kanceláře, ale aby také v praxi ověřovala, jak jsou strategie a postupy uplatňovány, například prostřednictvím kontrol na místě u provozních obchodních útvarů. Funkce compliance by měla rovněž zvážit rozsah kontrol, které má provést.
22. K vhodným nástrojům a metodám pro činnosti v rámci sledování rizika compliance, které by mohly být používány funkcí compliance, patří například:
  - a) použití agregovaného měření rizik (například ukazatele rizik);
  - b) reporting dokumentující podstatné odchylky mezi předpokládaným stavem a skutečností (hlášení o výjimkách) nebo situace vyžadující řešení (protokol problémů), který vyžaduje pozornost vedoucích osob obchodníka s cennými papíry;
  - c) cílený dohled nad obchodováním, dodržováním postupů, kontroly prováděné na dálku z kanceláře a/nebo rozhovory s příslušnými pracovníky.
23. Program sledování rizika compliance by měl zohledňovat změny rizikového profilu obchodníka s cennými papíry, která mohou vzniknout například z významných událostí, jako jsou akvizice, změny v systému IT či reorganizace. Program sledování by se měl rovněž vztahovat na provádění a účinnost případných nápravných opatření přijatých obchodníkem s cennými papíry v reakci na porušení směrnice MiFID.
24. Činnosti prováděné v rámci sledování funkcí compliance by měly rovněž brát v úvahu:
  - a) povinnost dodržovat požadavky právních předpisů v dané oblasti podnikání;
  - b) první úroveň kontrolních opatření v oblastech podnikání obchodníka s cennými papíry (tzn. kontrola prováděná na úrovni provozních útvarů vs. kontrola na druhé úrovni prováděná útvarem compliance) a

- c) kontroly prováděné útvarem řízením rizik, funkcí vnitřní kontroly, funkcí interního auditu nebo dalšími kontrolními funkcemi v oblasti investičních služeb a činností.
25. Kontrolní činnosti prováděné dalšími kontrolními funkcemi by měly být koordinovány s činnostmi, které v rámci sledování provádí funkce compliance, při dodržení nezávislosti a působnosti těchto různých funkcí.
26. Funkce compliance by měla být zapojena do kontroly funkčnosti procesu vyřizování stížností a měla by stížnosti v souvislosti se svými obecnými povinnostmi v rámci sledování rizika compliance považovat za zdroj relevantních informací. Uvedené nevyžaduje, aby se funkce compliance podílela na rozhodování o výsledku stížnosti. S ohledem na to by měli obchodníci s cennými papíry poskytnout funkci compliance přístup ke všem stížnostem zákazníků, které obchodník obdrží.

Povinnosti funkce compliance v oblasti informování (reporting)

Príslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 3 písm. b) a čl. 9 prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 3

27. Obchodník s cennými papíry by měl zajistit, aby vedoucím osobám byly zasílány pravidelné zprávy o compliance. Tyto zprávy by měly obsahovat popis systému vnitřní kontroly pro investiční služby a činnosti, včetně popisu jeho účinnosti a souhrn rizik, která byla identifikována, jakož i nápravných opatření, která byla či mají být přijata. Zprávy musí být vypracovávány v příslušných intervalech, nejméně však jednou ročně. Jestliže funkce compliance dospěje k významným zjištěním, měla by je osoba odpovědná za výkon funkce compliance (compliance officer) neprodleně oznámit vedoucím osobám. Zprávu by měl obdržet i dozorčí orgán, pokud je zřízen.

Podpůrné obecné pokyny

28. Písemná zpráva vedoucím osobám o oblasti compliance by měla zahrnovat všechny obchodní útvary, které se podílejí na poskytování investičních služeb a činností a doplňkových služeb. Pokud zpráva všechny tyto činnosti obchodníka s cennými papíry nezahrnuje, měla by jasně uvádět důvody.
29. Jsou-li relevantní, měly by být v těchto písemných zprávách o compliance řešeny tyto záležitosti:
- a) popis systému vnitřní kontroly pro investiční služby a činnosti, včetně vyhodnocení jeho účinnosti;
  - b) shrnutí hlavních zjištění kontrol, pokud jde o strategii a postupy z hlediska compliance;
  - c) shrnutí hlavních zjištění z provedených kontrol na místě nebo kontrol prováděných na dálku z kanceláře funkcí compliance, včetně porušení a nedostatků, které byly zjištěny v organizaci a procesech obchodníka s cennými papíry v oblasti compliance, a odpovídajících opatření přijatých v jejich důsledku;
  - d) rizika identifikovaná funkcí compliance v rámci sledování rizika compliance;
  - e) podstatné změny a vývoj regulačních požadavků za dobu, za kterou se zpráva podává, a opatření, která byla a mají být přijata pro zajištění plnění změněných požadavků (pokud o nich nebyly vedoucí osoby již dříve informovány jiným způsobem);

- f) další významné otázky v oblasti compliance, které se vyskytly od poslední zprávy, a
  - g) podstatná korespondence s příslušnými orgány dohledu (pokud o ní nebyly vedoucí osoby již dříve informovány jiným způsobem).
30. Funkce compliance by měla včas podat vedoucím osobám zvláštní zprávu v případě, že identifikuje významnou compliance událost, jako například podstatné porušení směrnice MiFID a příslušných požadavků národního práva. Tato zpráva by měla obsahovat doporučení k provedení nezbytných nápravných opatření.
31. Funkce compliance by měla zvážit, zda jsou potřebné další informační toky ve vztahu k případné funkci compliance na úrovni skupiny.
32. ESMA připomíná, že některé příslušné orgány dohledu požadují, aby jim obchodník s cennými papíry pravidelně nebo ad hoc předkládal zprávy funkce compliance. Jeden příslušný orgán dohledu rovněž požaduje, aby mu vedoucí osoby předkládaly komentovanou verzi zprávy obsahující vysvětlení ke zjištění funkce compliance³. Tyto postupy poskytují příslušným orgánům dohledu přímé informace o činnosti obchodníka s cennými papíry v oblasti compliance, včetně informování o porušeních právních předpisů.

Poradní povinnosti funkce compliance

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 2 prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 4

33. Obchodníci s cennými papíry by měli zajistit, aby funkce compliance plnila své poradní povinnosti včetně: poskytování podpory pro vzdělávání pracovníků, poskytování každodenní pomoci pracovníkům a účasti na zavádění nových strategií a postupů u obchodníka s cennými papíry.

Podpůrné obecné pokyny

34. Obchodníci s cennými papíry by měli v celém podniku prosazovat a posilovat „compliance kulturu“. Účelem toho není pouze vytvoření prostředí, které podporuje řešení otázek compliance, ale také podporovat pracovníky v takovém jednání, které je v souladu se zásadou ochrany investorů.
35. Je třeba, aby obchodník s cennými papíry zajistil odpovídající vzdělávání svých pracovníků. Funkce compliance by měla zajistit podporu obchodních útvarů působících v oblasti investičních služeb a činností (tj. všech pracovníků, kteří jsou přímo či nepřímo zapojeni do poskytování investičních služeb a činností) při realizaci vzdělávání. Vzdělávání a další podpora by se měly zaměřovat zejména, nikoli však výhradně, na:
- a) vnitřní strategie a postupy obchodníka s cennými papíry a jeho organizační uspořádání v oblasti investičních služeb a činností a

---

³ Cílem tohoto popisu konkrétních praktických postupů příslušných orgánů dohledu je poskytnout čtenáři další informace o různých přístupech příslušných orgánů dohledu, aniž by byly pro obchodníky s cennými papíry či příslušné orgány dohledu stanoveny dodatečné požadavky (které by tak zakládaly povinnost comply or explain podle čl. 16 odst. 3 nařízení o zřízení ESMA).

- b) směrnici MiFID, příslušné národní právní předpisy, použitelné standardy a obecné pokyny ESMA a příslušných orgánů dohledu a další případné požadavky v oblasti dohledu a regulace, jakož i na změny v těchto předpisech.
36. Vzdělávání by mělo být realizováno pravidelně a v nezbytných případech by mělo být zajištěno vzdělávání vycházející z konkrétních potřeb. Vzdělávání by mělo být prováděno odpovídajícím způsobem – například pro všechny pracovníky obchodníka s cennými papíry, konkrétní obchodní útvary nebo určité osoby.
  37. Vzdělávání by mělo být rozvíjeno průběžně tak, aby zohledňovalo všechny relevantní změny (například nové právní předpisy, normy a obecné pokyny vydané ESMA a příslušnými orgány dohledu a změny obchodního modelu obchodníka s cennými papíry).
  38. Funkce compliance by měla pravidelně posuzovat, zda jsou pracovníci v oblasti investičních služeb a činností v odpovídající míře informováni a zda správně uplatňují strategie a postupy obchodníka s cennými papíry.
  39. Pracovníci funkce compliance by měli také poskytovat pomoc pracovníkům z provozních útvarů při jejich každodenní práci a měli by být k dispozici, aby odpovídali na otázky z oblasti compliance vyplývající z každodenní obchodní činnosti.
  40. Obchodníci s cennými papíry by měli zajistit, aby funkce compliance byla zapojena do rozvoje příslušných strategií a postupů u obchodníka s cennými papíry v oblasti investičních služeb, činností a doplňkových služeb. V této souvislosti by mělo být funkci compliance například umožněno poskytovat obchodním útvarům odborné informace a poradenství související s oblastí compliance o všech strategických rozhodnutích nebo nových obchodních modelech nebo o zahájení nové reklamní strategie v oblasti investičních služeb a činností. Nebude-li postupováno podle doporučení poskytnutého funkcí compliance, měla by to funkce compliance náležitě zdokumentovat a uvést ve svých zprávách o compliance.
  41. Obchodníci s cennými papíry by měli zajistit, aby funkce compliance byla zapojena do všech významných úprav v organizaci obchodníka s cennými papíry, pokud jde o oblast investičních služeb, činností a doplňkových služeb. Uvedené zahrnuje i rozhodovací proces při schvalování nových oblastí podnikání nebo nových finančních produktů. V této souvislosti by mělo být funkci compliance dáno právo účastnit se schvalovacího procesu investičních nástrojů, které mají být zařazeny do procesu prodeje. Vedoucí osoby by proto měly podporovat obchodní útvary, aby svou činnost konzultovaly s funkcí compliance.
  42. Obchodníci s cennými papíry by měli zajistit, aby funkce compliance byla zapojena do veškeré podstatné nerutinní korespondence s příslušnými orgány dohledu v oblasti investičních služeb a činností.

V.II Organizační požadavky na funkci compliance

Účinnost funkce compliance

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 3 písm. a) a čl. 5 odst. 1 písm. d) prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 5

43. Při rozhodování o tom, aby funkci compliance byly přiděleny odpovídající lidské a jiné zdroje, by měli obchodníci s cennými papíry přihlížet k rozsahu a druhu poskytovaných investičních služeb, činností a doplňkových služeb. Obchodníci by měli pracovníkům funkce compliance poskytnout nezbytná oprávnění k účinnému výkonu jejich povinností, jakož i přístup ke všem relevantním informacím, které se týkají poskytovaných investičních služeb a činností, jakož i doplňkových služeb.
44. Aby osoba vykonávající funkci compliance mohla převzít odpovědnost za tuto funkci a zajistit její účinnost, měla by mít dostatečně široké vědomosti a zkušenosti a dostatečně vysokou míru odborných znalostí.

Podpůrné obecné pokyny

45. Počet pracovníků vyžadovaný pro plnění úkolů funkce compliance závisí do velké míry na povaze investičních služeb, činností, doplňkových služeb a dalších služeb poskytovaných obchodníkem s cennými papíry. Dojde-li k významnému rozšíření činností obchodního útvaru obchodníka s cennými papíry, měl by obchodník zajistit, aby došlo k tomu odpovídajícímu rozšíření funkce compliance, a to v míře, která je nutná vzhledem ke změnám rizika compliance obchodníka. Vedoucí osoby by měly pravidelně sledovat, zda je počet pracovníků stále přiměřený pro plnění povinností funkce compliance.
46. Kromě lidských zdrojů by měly být funkci compliance přiděleny dostatečné prostředky IT.
47. V případě, že obchodník s cennými papíry stanoví rozpočty pro konkrétní funkce či útvary, měl by být funkci compliance přidělen rozpočet odpovídající úrovni rizika compliance, kterým je obchodník vystaven. Před stanovením rozpočtu by měla proběhnout konzultace s osobou vykonávající funkci compliance. Veškerá rozhodnutí týkající se významných snížení rozpočtu pro funkci compliance by měla být písemně dokumentována a měla by obsahovat podrobné vysvětlení.
48. Při zajišťování přístupu pracovníků funkce compliance k relevantním informacím by jim měli obchodníci s cennými papíry zajistit soustavný přístup ke všem relevantním databázím. Aby osoba odpovědná za výkon funkce compliance měla trvalý přehled o těch oblastech obchodníka s cennými papíry, v nichž by se mohly objevit citlivé nebo relevantní informace, měla by mít přístup ke všem relevantním informačním systémům v rámci obchodníka s cennými papíry, jakož i ke všem zprávám interního nebo externího auditu a dalším relevantním zprávám podávaným vedoucím osobám nebo dozorčímu orgánu, je-li zřízen. V relevantních případech by osoba odpovědná za výkon funkce compliance měla rovněž mít možnost účastnit se zasedání vedoucích osob nebo dozorčího orgánu. V případě, že jí toto právo nebude uděleno, měla by být tato skutečnost zdokumentována a písemně odůvodněna. Osoba odpovědná za výkon funkce compliance by měla mít důkladnou znalost organizačního uspořádání obchodníka s cennými papíry, jeho firemní kultury a rozhodovacích procesů tak, aby dokázala rozpoznat, jakých zasedání je z hlediska compliance důležité se zúčastnit.
49. Aby bylo zajištěno, že pracovníci funkce compliance mají autoritu potřebnou pro plnění jejich povinností, měly by je vedoucí osoby obchodníka s cennými papíry při výkonu těchto povinností podporovat. Autorita předpokládá, že dojde k osvojení odpovídajících odborných znalostí a příslušných osobních dovedností těmito pracovníky a může být posílena strategií obchodníka s cennými papíry v oblasti compliance, která potvrdí zvláštní autoritu pracovníků funkce compliance.
50. Všichni pracovníci funkce compliance by měli přinejmenším znát směrnici MiFID a příslušné národní právní předpisy a všechny použitelné normy a obecné pokyny ESMA a příslušných orgánů

dohledu vydané k těmto předpisům v rozsahu, v němž se tyto předpisy vztahují k plnění úkolů těchto pracovníků. Pracovníci funkce compliance by měli být pravidelně vzděláváni, aby byla udržována úroveň jejich vědomostí. Pro osobu odpovědnou za výkon funkce compliance se vyžaduje vyšší úroveň odborných znalostí.

51. Osoba odpovědná za výkon funkce compliance by měla prokázat dostatečnou odbornou praxi v rozsahu nutném pro získání schopnosti posuzovat riziko compliance a střety zájmů, které jsou ze své podstaty vlastní obchodní činnosti obchodníka s cennými papíry. Požadovaná odborná praxe může být mimo jiné získána v provozních funkcích, v jiných kontrolních funkcích nebo v regulatorních funkcích.
52. Osoba odpovědná za výkon funkce compliance by měla mít konkrétní znalosti různých obchodních činností poskytovaných obchodníkem s cennými papíry. Požadované příslušné odborné znalosti se mohou u různých obchodníků s cennými papíry lišit, stejně jako se bude lišit povaha hlavních rizik v oblasti compliance. S ohledem na článek 5 odst. 1 písm. d) prováděcí směrnice MiFID může proto nově přijatá osoba odpovědná za výkon compliance potřebovat zvláštní znalosti zaměřené na konkrétní obchodní model obchodníka s cennými papíry, a to i v případě, že tato osoba již dříve působila jako osoba vykonávající funkci compliance u jiného obchodníka s cennými papíry.

Soustavnost výkonu funkce compliance

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 2 písm. a) prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 6

53. Směrnice MiFID požaduje, aby obchodníci s cennými papíry zajistili, aby funkce compliance úkoly a povinnosti vykonávala soustavně. Obchodníci s cennými papíry by proto měli zavést odpovídající opatření, kterými zajistí, aby bylo zajištěno plnění povinností osoby vykonávající funkci compliance i v případě nepřítomnosti této osoby, a odpovídající opatření, kterými zajistí, aby povinnosti funkce compliance byly plněny soustavně. Tato opatření by měla být zachycena v písemné podobě.

Podpůrné obecné pokyny

54. Obchodník s cennými papíry by měl zajistit, například prostřednictvím vnitřních předpisů, postupů a opatření zaměřených na zastupování, aby povinnosti funkce compliance byly odpovídajícím způsobem plněny i během jakékoli absence osoby vykonávající funkci compliance.
55. Odpovědnost, pravomoci a oprávnění pracovníků funkce compliance by měly být stanoveny „strategií compliance“ nebo jinými obecnými strategiemi či interními pravidly, která zohlední rozsah a povahu investičních služeb a činností obchodníka s cennými papíry. Takový vnitřní předpis by měl zahrnovat informace o programu sledování rizika compliance a o informačních povinnostech funkce compliance, jakož i informace o přístupu funkce compliance k vyhodnocování rizika compliance u sledovaných činností. Příslušné změny právních předpisů by měly být bezodkladně zapracovány do těchto strategií nebo pravidel.
56. Funkce compliance by měla svou činnost vykonávat soustavně, nikoli pouze za zvláštních okolností. To vyžaduje zajištění pravidelného monitorování založeného na harmonogramu. Monitorovací činnosti by měly pravidelně zahrnovat veškeré hlavní oblasti investičních služeb a činností s přihlédnutím k rizikům v oblasti compliance, která souvisí s příslušnými oblastmi podnikání.

Funkce compliance by měla být schopna rychle reagovat na nepředvídané události, a v případě nutnosti změnit v krátkém časovém horizontu zaměření svých činností.

Nezávislost funkce compliance

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 3 prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 7

57. Obchodníci s cennými papíry by měli zajistit, aby funkce compliance měla v organizační struktuře takové postavení, které zajistí, aby osoba odpovědná za výkon funkce compliance a další pracovníci funkce compliance jednali při plnění svých úkolů nezávisle. Osoba odpovědná za výkon funkce compliance by měla být jmenována a odvolávána vedoucími osobami nebo dozorčím orgánem, pokud je zřízen.

Podpůrné obecné pokyny

58. Zatímco vedoucí osoby odpovídají za zavedení přiměřených organizačních opatření v oblasti compliance a za sledování účinnosti provedených organizačních opatření, úkoly plněné funkcí compliance by měly být realizovány nezávisle na vedoucích osobách a dalších útvarech obchodníka s cennými papíry. Organizační opatření obchodníka s cennými papíry by měla zejména zajistit, aby jiné útvary obchodníka nemohly pracovníkům funkce compliance dávat pokyny ani jinak ovlivňovat tyto pracovníky a jejich činnost.
59. V případě, že se vedoucí osoby odchýlí od důležitého doporučení či hodnocení vydaného funkcí compliance, měla by to odpovědná za výkon funkce compliance odpovídajícím způsobem zdokumentovat a uvést ve svých zprávách o compliance.

Výjimky

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 3 prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 8

60. Jestliže se obchodník s cennými papíry domnívá, že pro něj nemusí být přiměřené řídit se požadavky stanovenými čl. 6 odst. 3 písm. c) nebo d) prováděcí směrnice MiFID, měl by vyhodnotit, zda navrhovanými opatřeními není narušena účinnost funkce compliance. Toto vyhodnocení by mělo být pravidelně přezkoumáváno.

Podpůrné obecné pokyny

61. Obchodníci s cennými papíry by měli rozhodnout, která opatření, včetně organizačních opatření a míry zdrojů přidělených funkci compliance, jsou nejvhodnější pro zajištění účinnosti funkce compliance v konkrétních podmínkách obchodníka. Při rozhodování v této záležitosti by měli obchodníci s cennými papíry zohlednit (mimo jiné) tato kritéria:
- a) druhy investičních služeb, činností a doplňkových služeb a dalších podnikatelských činností poskytovaných nebo vykonávaných obchodníkem s cennými papíry (včetně služeb a činností nesouvisejících s investičními službami, činnostmi a doplňkovými službami);

- b) vztah mezi investičními službami a činnostmi a doplňkovými službami a dalšími podnikatelskými činnostmi vykonávanými obchodníkem s cennými papíry;
  - c) rozsah a objem poskytovaných investičních služeb, činností a doplňkových služeb (absolutní i relativní vůči dalším podnikatelským činnostem), bilanční suma a příjmy obchodníka s cennými papíry z provizí a poplatků a další příjmy v souvislosti s poskytováním investičních služeb, činností a doplňkových služeb;
  - d) druhy finančních nástrojů nabízených zákazníkům;
  - e) typy zákazníků, na které se obchodník s cennými papíry zaměřuje (profesionální, neprofesionální, způsobilá protistrana);
  - f) počet pracovníků;
  - g) skutečnost, zda je obchodník s cennými papíry součástí ekonomické skupiny ve smyslu článku 1 sedmé směrnice Rady ze dne 13. června 1983 o účetních závěrkách (Směrnice 83/349/EHS);
  - h) služby poskytované prostřednictvím obchodní sítě, například smluvními zástupci či pobočkami;
  - i) přeshraniční činnosti poskytované obchodníkem s cennými papíry;
  - j) organizace a sofistikovanost systémů IT.
62. Příslušné orgány dohledu mohou tato kritéria rovněž shledat užitečnými při určování, kteří obchodníci s cennými papíry se mohou dovolávat výjimky ze zásady přiměřenosti podle čl. 6 odst. 3 prováděcí směrnice MiFID.
63. Obchodník s cennými papíry se může například dovolávat výjimky ze zásady přiměřenosti, pokud plnění nezbytných úkolů v oblasti compliance nevyžaduje vytvoření pracovního místa na plný úvazek vzhledem k povaze, rozsahu a složitosti předmětu podnikání obchodníka a povaze a škále nabízených investičních služeb, činností a doplňkových služeb.
64. Přestože osoba odpovědná za výkon funkce compliance musí být vždy určena, pro menší obchodníky s cennými papíry s velmi úzkým rozsahem činností může být neproporcionální určit odpovědnou osobu vykonávající výlučně funkci compliance (tj. osobu, která neplní žádnou jinou funkci). Jestliže obchodník s cennými papíry využívá výjimku, měl by co nejvíce minimalizovat střety zájmů vyplývající z úkolů prováděných příslušnými osobami.
65. Obchodník s cennými papíry, který nemusí dodržovat všechny požadavky stanovené v čl. 6 odst. 3 prováděcí směrnice MiFID, a to na základě využití zásady přiměřenosti, může sloučit funkci compliance s právním útvarem. Pokud obchodník s cennými papíry vykonává složitější činnosti nebo se jedná o obchodníka větší velikosti, měl by se v zásadě tomuto sloučení vyhnout, pokud by mohlo ohrožovat nezávislost výkonu funkce compliance.
66. Jestliže obchodník s cennými papíry využívá výjimky na základě zásady přiměřenosti, měl by zaznamenat důvody pro její uplatnění tak, aby oprávněnost využití výjimky mohl posoudit příslušný orgán dohledu.

Slučování funkce compliance s jinými vnitřními kontrolními funkcemi

Příslušné právní předpisy: čl. 6 odst. 3 prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 9

67. Obchodník s cennými papíry by obecně neměl slučovat funkci compliance s funkcí interního auditu. Sloučení funkce compliance s jinými kontrolními funkcemi může být přijatelné, pokud tím nedochází k narušení účinnosti a nezávislosti funkce compliance. Jakékoli takové sloučení by mělo být zdokumentováno, včetně odůvodnění tohoto sloučení, s cílem umožnit příslušným orgánům dohledu posouzení, zda je sloučení funkcí za daných okolností vhodné.

Podpůrné obecné pokyny

68. Pracovníci funkce compliance by obecně neměli být zapojeni do činností, které monitorují. Přijatelné však může být sloučení funkce compliance s jinými kontrolními funkcemi na stejné úrovni (například prevence praní špinavých peněz), pokud nevytváří střety zájmů a nenarušuje účinnost funkce compliance.
69. Sloučení funkce compliance s funkcí interního auditu by se obchodník s cennými papíry měl obecně vyhnout, protože by tím pravděpodobně došlo k ohrožení nezávislosti funkce compliance, a to z toho důvodu, že funkce interního auditu je pověřena dohledem nad funkcí compliance. Z praktických důvodů (jako např. rozhodovací proces) a za určitých okolností (například u obchodníků s pouze dvěma pracovníky) však může být vhodnější, aby za obě funkce odpovídala jedna osoba. V tomto případě by obchodníci měli zvážit projednání tohoto sloučení s příslušným orgánem dohledu. V případech, kdy k tomuto sloučení dojde, musí obchodník navíc samozřejmě zajistit, aby byly povinnosti každé funkce řádně plněny (tj. náležitě, čestně a profesionálně).
70. Při určování příslušného počtu pracovníků nezbytného pro funkci compliance by měla být také příslušným způsobem zohledněna skutečnost, zda úkoly v oblasti compliance vykonávají také pracovníci jiných kontrolních funkcí.
71. Ať už je funkce compliance sloučena s jinými kontrolními funkcemi či nikoli, měla by funkce compliance své činnosti koordinovat s kontrolními činnostmi druhé úrovně prováděnými dalšími útvary.

Outsourcing funkce compliance

Příslušné právní předpisy: články 6 a 14 prováděcí směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 10

72. V případě úplného nebo částečného outsourcingu funkce compliance by obchodníci s cennými papíry měli zajistit, aby byly plněny všechny příslušné požadavky na funkci compliance.

Podpůrné obecné pokyny

73. Pro outsourcing funkce compliance platí v plném rozsahu požadavky směrnice MiFID na outsourcing kritických nebo významných funkcí.

74. Požadavky pro funkci compliance jsou stejné, ať už je funkce compliance nebo její část zajišťována outsourcingem či nikoli; odpovědnost za plnění stávajících požadavků nesou vedoucí osoby obchodníka.
75. Před výběrem konkrétního poskytovatele výkonu služeb compliance by měl obchodník s cennými papíry provést náležitě pečlivé posouzení (due-diligence) s cílem zajistit, aby kritéria stanovená články 6 a 14 prováděcí směrnice MiFID byla plněna. Obchodník s cennými papíry by měl zajistit, aby poskytovatel služeb disponoval nezbytnými oprávněními, zdroji, odbornými znalostmi a přístupem ke všem relevantním informacím za účelem efektivního plnění úloh, které mu byly v rámci outsourcingu funkce compliance svěřeny. Rozsah due diligence závisí na povaze, rozsahu, složitosti a rizicích úkolů a procesů, k jejichž outsourcingu dochází.
76. Obchodníci s cennými papíry by měli rovněž zajistit, aby funkce compliance v případě jejího úplného či částečného outsourcingu byla vykonávána nadále trvale, tzn. poskytovatel služeb by měl být schopen funkci plnit soustavně a nikoli pouze za zvláštních okolností.
77. Obchodníci s cennými papíry by měli monitorovat, zda poskytovatel služeb plní své povinnosti odpovídajícím způsobem, což zahrnuje sledování kvality a množství poskytovaných služeb. Vedoucí osoby odpovídají za průběžnou kontrolu a sledování funkce zajišťované prostřednictvím outsourcingu, k tomu by a tyto osoby měly mít nezbytné zdroje a odborné zkušenosti, aby tuto povinnost dokázaly plnit. Vedoucí osoby by měli jmenovat konkrétní osobu, která bude jejich jménem kontrolovat a monitorovat funkci zajišťovanou prostřednictvím outsourcingu.
78. Outsourcing funkce compliance v rámci skupiny neznamená nižší úroveň odpovědnosti vedoucích osob na úrovni jednotlivých obchodníků s cennými papíry v této skupině. Centralizovaná funkce compliance pro celou skupinu však může v některých případech osobě vykonávající funkci compliance na úrovni obchodníka poskytovat lepší přístup k informacím a může vést k efektivnějšímu výkonu funkce, zejména pokud subjekty sdílejí stejné prostory.
79. Jestliže obchodník s cennými papíry vzhledem k povaze, objemu a rozsahu své podnikatelské činnosti (princip přiměřenosti) není schopen zaměstnat pracovníky funkce compliance, kteří jsou nezávislí na výkonu služeb, které mají kontrolovat, je patrně vhodným přístupem outsourcing funkce compliance.

V.III Dohled vykonávaný nad funkcí compliance příslušnými orgány dohledu

Dohled vykonávaný nad funkcí compliance příslušnými orgány dohledu

Příslušné právní předpisy: články 7 a 17 směrnice MiFID.

Obecný pokyn č. 11

80. Příslušné orgány dohledu by měly provádět dohled nad tím, jakým způsobem obchodníci s cennými papíry hodlají zavést, dodržovat a uplatňovat požadavky MiFID na funkci compliance. To by mělo platit při procesu udělování povolení obchodníkovi, jakož i při výkonu soustavného dohledu podle přístupu vycházejícího z hodnocení rizik.

Podpůrné obecné pokyny

81. Článek 7 směrnice MiFID uvádí, že příslušný orgán dohledu nevydá obchodníkovi s cennými papíry povolení, dokud nebude plně přesvědčen, že žadatel splňuje veškeré požadavky stanovené předpisy přijatými na základě směrnice MiFID. V souladu s tím by měl příslušný orgán dohledu posoudit, zda je funkce compliance u obchodníka vybavena přiměřeným zdroji, odpovídajícím způsobem organizována a zda byly zavedeny přiměřené informační postupy. Orgán dohledu by jako podmínku pro udělení povolení měl požadovat u funkce compliance provedení veškerých potřebných změn.
82. Dále by měl příslušný orgán dohledu při výkonu soustavného dohledu na základě přístupu vycházejícího z hodnocení rizik posuzovat, zda jsou opatření, která byla obchodníkem s cennými papíry přijata pro funkci compliance, přiměřená a zda funkce compliance plní své povinnosti odpovídajícím způsobem. Obchodníci s cennými papíry odpovídají za rozhodnutí, zda je vzhledem ke změnám obchodního modelu nutné provést změny, pokud jde o přidělené zdroje a organizaci funkce compliance. Příslušné orgány dohledu by také měly v rámci soustavného dohledu a na základě přístupu vycházejícího z hodnocení rizik posuzovat a sledovat, tam, kde je to vhodné, zda jsou tyto změny nutné a zda byly zavedeny. Příslušný orgán dohledu by měl obchodníkovi s cennými papíry poskytnout dostatečný časový horizont pro provedení změn. Změny u obchodníka s cennými papíry však nemusí nutně podléhat schválení příslušnými orgány dohledu.
83. Některé příslušné orgány dohledu udělují licenci osobě odpovědné za výkon funkce compliance nebo ji schvalují na základě posouzení kvalifikace této osoby. Toto posouzení může zahrnovat analýzu životopisu osoby odpovědné za výkon funkce compliance a dále pohovor s touto osobou. Tento druh procesu udělení licence může napomáhat při posilování postavení funkce compliance u obchodníka s cennými papíry a ve vztahu ke třetím stranám.
84. Jiné regulatorní přístupy stanoví odpovědnost za posuzování kvalifikace osoby odpovědné za výkon funkce compliance výhradně vedoucím osobám obchodníka s cennými papíry. Vedoucí osoby posuzují kvalifikaci osoby odpovědné za výkon funkce compliance před jejím jmenováním. Skutečnost, zda obchodník s cennými papíry náležitě vyhovuje požadavkům na funkci compliance, se pak posuzuje při výkonu dohledu nad dodržováním příslušných požadavků směrnice MiFID tímto obchodníkem.
85. Některé členské státy požadují, aby obchodníci s cennými papíry oznamovali příslušným orgánům dohledu jmenování a změnu osoby odpovědné za výkon funkce compliance. V některých zemích musí být k tomuto oznámení přiloženo podrobné odůvodnění této změny. Příslušným orgánům dohledu to může napomoci dozvědět se o existenci napjatých vztahů mezi osobou odpovědnou za výkon funkce compliance a vedoucími osobami, které by mohly svědčit o nedostatecích v nezávislém postavení funkce compliance.
86. Výše uvedené praktické postupy by mohly být užitečné pro ostatní příslušné orgány dohledu⁴.

---

⁴ Cílem tohoto popisu konkrétních praktických postupů příslušných orgánů dohledů je poskytnout další informace o rozdílných přístupech příslušných orgánů dohledu, aniž by to znamenalo stanovení dodatečných požadavků obchodníkům s cennými papíry nebo orgánům dohledu (nezakládají tedy povinnost comply or explain podle čl. 16 odst. 3 nařízení o zřízení ESMA).